

[Henry Christensen.]

for så vidt også er et behov for en udvidelse, men det er jo bestandig en afvejning af, i hvilket omfang man finder det rimeligt at disponere over skatteydernes midler. Vi må jo nok, når det kommer til stykket, erkende, at den akademiske ungdom i forvejen i mange henseender — ikke mindst hvad angår økonomisk støtte fra samfundet — er særlig privilegeret, og også af den grund synes jeg, det havde været mere rimeligt, om man havde forsøgt at undersøge, hvilke andre muligheder der forelå end blot den at hente flere penge i statskassen.

En af de ting, vi drøftede — og som der har været nedsat et udvalg om, hvis overvejelser endnu ikke er afsluttet — er bl. a. de skattemæssige ændringer, der kunne begunstige de enkelte unge og forældrene og give dem mulighed for i større omfang selv at klare opgaven.

Den højtærede undervisningsminister er ikke i tvivl om, at det er en af de veje, som mit parti lægger afgørende vægt på at betrede, så langt som det er muligt. Derfor er det forkert, at vi ikke har materialet herom fremme, før man nu vil foretage en så stor udvidelse som den, der her er foreslået. Vi har bestandig under diskussionerne hævdet, at vi netop stadig ville understrege, at forældrene måtte sættes i stand til at sørge for deres unges uddannelse, så langt de økonomiske muligheder rakte, at det var en nødvej, som måtte betredes, men dog en udvej, når man ellers skulle hente pengene fra statskassens midler.

Så er der atter problemet: legater eller lån. Vi har jo fået både legaterne og lånene forøget betydeligt gennem de sidste to revisioner. Jeg bestrider ikke, at der er baggrund for en vis udvidelse, når man tager hensyn dels til den lidt større tilgang, der er, siden vi sidst drøftede tingene, dels også til den pengeforringelse, der har fundet sted. Mit parti vil lægge afgørende vægt på, at man nu især ser på lånevejen, hvis man anser forøgelser ud over de nu til rådighed stående midler for nødvendige. Jeg er godt klar over, at der fra de studerendes side er en betydelig animositet, i hvert fald nogle steder, over for betrædelse af lånevejen; men det afgørende her må bestandig være en afvejning af de vilkår, hvor-

under vi giver de unge studerende mulighed for at skabe deres fremtid, over for de vilkår, som andre unge i vort samfund har. Det er jo bl. a. disse andre unge, der skal være med til at skabe grundlaget for de hjælpemidler, vi her stiller til rådighed, og man må ikke se bort fra, at trods alt, hvad man i øvrigt kan sige om akademikerne stilling i vort land, er stillingen på de store områder — teknikere, ingeniører, tandlæger, læger, jurister o. s. v. — den, at den akademiske uddannelse, som samfundet hjælper disse til, almindeligvis giver dem indtægtsmuligheder, der ligger langt, langt ud over, hvad den øvrige del af befolkningen almindeligvis har mulighed for at opnå. Derfor kan jeg stadig ikke forstå, at man ikke kan erkende, at det måtte være en løsning af problemet, om vi havde visse lånemidler til rådighed; derigennem skabe vi mulighed for, at de unge, der har evner til og ønske om at gå den vej, kunne gøre det og opnå det store fortrin fremfor andre, som en akademisk eksamen er. Det er det synspunkt, vi har anført gang på gang, og som det kun under store anstrengelser er lykkedes os at komme så langt med, som det hidtil har været tilfældet.

Man kunne måske sige: ja men mange unge vil være ængstelige for at gå den vej. Men hvordan er det ikke for unge på en lang række områder i samfundet? En ung landmand eller en ung erhvervsdrivende i byerne, der skal i gang, må ofte i langt større grad udsætte sig for en uoverskuelig risiko. For den studerende er risikoen i virkeligheden langt mindre uoverskuelig; her ligger det, når det kommer til stykket, meget sikrere, end det gør på så mange andre områder.

Vi vil altså gerne som hidtil være med til at skabe mulighed for en rimelig adgang for de unge til videregående uddannelse, men vi skal passe på ikke at gøre det på en sådan måde, at vi i for høj grad gør det til en særrettighed for dem, som i øvrigt på så mange måder bliver mere privilegeret.

Jeg har lagt mærke til de udtalelser, som den højtærede stats- og finansminister har fremsat så sent som på et møde i går, udtalelser, som jeg har sammenholdt med udtalelser af ham for et par måneder siden. Dengang forekom der mig at være mere fornuft i udtalelserne — da var det ganske